מכנסיים רחבים, נעלי בד וסיכות בשיער: האופנה שחוזרת

מאגר טקסטים לכיתה ז׳ · כתבה · גרסה: רגיל

מהדורה למורה – מפתח תשובות

המהדורה למורה מופיעה בעמוד הראשון. דפי התלמיד מתחילים בעמוד הבא. בשאלות פתוחות – תשובה לדוגמה ומחוון; כל תשובה מנומקת מהטקסט מתקבלת.

חלק א׳ – הבנה ואיתור מידע (רמה א׳)

תשובה 1: *מה ראתה עדי בתמונה מהאלבום? ציינו שני פרטי לבוש.* – מכנסי ג'ינס רחבים; חולצה קצרה; נעלי בד לבנות; סיכות צבעוניות בשיער (מספיקים שניים).

תשובה 2: *אילו שלושה הסברים מובאים בכתבה לכך שאופנה חוזרת?* – געגוע לתקופה שלא הכירו; סיבה כלכלית – לחברות קל יותר לחדש ישן; רצון של בני נוער להיות שונים ולבלוט.

3. מהו "יריד החלפות"? [איתור מידע]

א) חנות שמוכרת בגדים חדשים בזול

ב) יום שבו מחליפים מורים

ג) תחרות אופנה בין כיתות

ד) אירוע שבו כל תלמיד מביא בגד שאינו לובש ולוקח בגד אחר

תשובה 3: אירוע בבית הספר שבו כל אחד מביא בגד שאינו לובש ולוקח במקומו בגד אחר.

חלק ב׳ – הסקת מסקנות, השוואה והבנת מונחים (רמה ב׳)

4. מה משמעות המונח "מעגל האופנה"? [הבנה ופרשנות]

א) סגנונות נעלמים ואחרי שנים חוזרים, לפעמים בשינוי קל

ב) בגדים בצורת עיגול

ג) אופנה שמשתנה כל יום

ד) חנות שמסתובבת

תשובה 4: סגנונות לבוש נעלמים לתקופה ואז חוזרים, בדומה למעגל שחוזר לנקודת ההתחלה.

תשובה 5: *הסבירו את דבריה של המעצבת: "כשילדה שואלת 'מה לבשת בגיל שלי?', היא בעצם שואלת 'מי היית בגיל שלי?'"* – השאלה על בגדים היא פתח לשאלה עמוקה יותר על האישיות, החוויות והחיים של ההורה כנער; האופנה מחברת בין דורות.

תשובה 6: *אלעד אומר שהאופנה "רודפת אחרי עצמה". מה אפשר להסיק מדבריו על הרצון של בני נוער להיות מיוחדים?* – שהרצון לבלוט הוא שמניע את השינוי, אבל ברגע שכולם מחקים – הייחוד נעלם, ולכן מחפשים שוב משהו אחר; הייחוד זמני.

תשובה 7: *השוו בין היחס של עדי לאופנה החוזרת בתחילת הכתבה לבין יחסה בסוף. מה ההבדל?* – בתחילה היא נלהבת ומופתעת לגלות שהיא לבושה כמו אמה; בסוף היא מסויגת – מרגישה ש"הכול כבר היה" ורוצה משהו מקורי לדור שלה.

חלק ג׳ – טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳)

תשובה 8: *האם לדעתכם כדאי לבתי ספר לארגן "יריד החלפות" פעם בשנה? נמקו והסתמכו על פרט אחד מהכתבה.* – תשובה פתוחה. מחוון: עמדה + נימוק + פרט (חיסכון במשאבים / קשר בין תלמידים / חשש מבגדים משומשים).

תשובה 9: *ראיינו בן או בת משפחה מבוגרים: מה לבשו בגיל 13? כתבו כתבה קצרה (6–8 שורות) עם ציטוט אחד שלהם.* – משימת כתיבה. מחוון: מבנה כתבה (פתיח, גוף, סיום), ציטוט מסומן במירכאות, השוואה להיום.

מחוון לשאלות עמדה (חלק ג׳): עמדה ברורה – 2 נק׳ · נימוק הגיוני – 3 נק׳ · הוכחה/דוגמה מהטקסט – 3 נק׳ · לשון ומבנה – 2 נק׳.

דף התלמיד

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

האם ידעתם שחלק מהבגדים שאתם לובשים היום היו "באופנה" כבר כשההורים שלכם היו בני 13? הכתבה שלפניכם בודקת את הקשר בין האופנה של פעם לאופנה של היום. קִראו וחשבו: למה דברים ישנים חוזרים להיות חדשים?

א

אלבום התמונות של אמא

כשעדי, תלמידת כיתה ז׳, מצאה בארון של סבתא אלבום תמונות ישן, היא לא האמינה למראה עיניה. בתמונה מטיול שנתי משנות התשעים עמדה אמא שלה, בת 13, עם מכנסי ג'ינס רחבים מאוד, חולצה קצרה, נעלי בד לבנות ושתי סיכות צבעוניות בשיער. "זה בדיוק מה שאני לבשתי אתמול!", צעקה עדי. אמא שלה צחקה: "חיכיתי שלושים שנה שתגידי לי שאני אופנתית."

ב

הסיפור של עדי איננו יוצא דופן. מעצבי אופנה מדברים על "מעגל האופנה": סגנונות שנעלמים לכמה עשרות שנים ואז חוזרים, לפעמים בשינויים קלים. מה שהיה "מביך" לפני עשר שנים יכול להפוך פתאום ל"מגניב", ומה שנחשב היום לשיא האופנה ייראה אולי מצחיק בעוד כמה שנים.

ג

למה הבגדים חוזרים?

יש לכך כמה הסברים. הראשון קשור לגעגוע. "כל דור מתגעגע לתקופה שלא הכיר", מסבירה יעלי ששון, מעצבת אופנה ומורה לעיצוב. "בני נוער רואים תמונות מפעם וחושבים שהחיים אז היו פשוטים ומעניינים יותר. הבגדים הם דרך קטנה להתחבר לעולם הזה." ההסבר השני כלכלי: חברות האופנה צריכות להציג משהו "חדש" בכל עונה, ולא פעם קל יותר לחדש משהו ישן מאשר להמציא משהו מאפס.

ד

יש גם הסבר שלישי, שבני הנוער עצמם מזכירים: הרצון להיות שונים. "כשכולם לובשים מכנסיים צרים, מי שבא עם מכנסיים רחבים בולט", אומר אלעד, בן 13. "אחרי שנה כולם כבר עם רחבים, ואז מישהו יחזור לצרים." כך, לדבריו, האופנה "רודפת אחרי עצמה".

ה

הורים וילדים מול אותה המראה

האופנה החוזרת יוצרת גם רגעים משפחתיים מפתיעים. בכמה בתים בני הנוער פשוט "גונבים" בגדים מהארון של ההורים. "המעיל הכי שווה שלי הוא של אבא שלי מהתיכון", מספרת נוי. "הוא שמר אותו שלושים שנה בשקית, ועכשיו כל החברות שואלות מאיפה קניתי." לדברי ששון, זו גם דרך טובה להתחיל שיחה בין הדורות: "כשילדה שואלת את אמא שלה 'מה לבשת בגיל שלי?', היא בעצם שואלת 'מי היית בגיל שלי?'"

ו

ומה עם הסביבה?

להחזרת הבגדים הישנים יש גם יתרון סביבתי. ייצור של בגד חדש דורש מים, אנרגיה וחומרי גלם, ולכן שימוש בבגד קיים – מהארון של ההורים, מחנות יד שנייה או מהחלפה בין חברים – חוסך משאבים. בכמה בתי ספר כבר מארגנים "יריד החלפות", שבו כל תלמיד מביא בגד שאינו לובש ולוקח בגד אחר במקומו.

ז

ובכל זאת, לא כולם מתלהבים. "לפעמים זה מרגיש שהכול כבר היה", אומרת עדי. "אני רוצה שגם לדור שלנו יהיה משהו משלו." אולי זה האתגר הבא: לקחת את הישן, להוסיף לו נגיעה אישית – ולהפוך אותו לחדש באמת.

📖 מילון מילים

מילה	פירוש
יוצא דופן	מיוחד, שונה מהרגיל
סגנון	הדרך המיוחדת שבה משהו נראה או נעשה
געגוע	רצון חזק במשהו או במישהו שאינו כאן
מאפס	מההתחלה, בלי שום דבר קיים

✏️ שאלות

🔎 איתור מידע
התשובה כתובה במפורש בטקסט – מאתרים אותה.

🧩 הבנה והסקה
התשובה לא כתובה במפורש – מחברים רמזים ומסיקים.

💭 חושבים ומרגישים
מביעים עמדה ומנמקים לפי הטקסט ולפי מה שאנחנו חושבים.

לפני כל תשובה שאלו את עצמכם: **מה כבר נתון בשאלה? מה נשאר לי לברר?** סמנו את מילות ההוראה (ציינו, הסבירו, השוו, נמקו).

חלק א׳ – הבנה ואיתור מידע (רמה א׳)

1. מה ראתה עדי בתמונה מהאלבום? ציינו שני פרטי לבוש. [איתור מידע]

2. אילו שלושה הסברים מובאים בכתבה לכך שאופנה חוזרת? [איתור מידע]

3. מהו "יריד החלפות"? [איתור מידע]

(א) חנות שמוכרת בגדים חדשים בזול
(ב) יום שבו מחליפים מורים
(ג) תחרות אופנה בין כיתות
(ד) אירוע שבו כל תלמיד מביא בגד שאינו לובש ולוקח בגד אחר

חלק ב׳ – הסקת מסקנות, השוואה והבנת מונחים (רמה ב׳)

4. מה משמעות המונח "מעגל האופנה"? [הבנה ופרשנות]

א) סגנונות נעלמים ואחרי שנים חוזרים, לפעמים בשינוי קל

ב) בגדים בצורת עיגול

ג) אופנה שמשתנה כל יום

ד) חנות שמסתובבת

5. הסבירו את דבריה של המעצבת: "כשילדה שואלת 'מה לבשת בגיל שלי?', היא בעצם שואלת 'מי היית בגיל שלי?'" [הבנה ופרשנות]

6. אלעד אומר שהאופנה "רודפת אחרי עצמה". מה אפשר להסיק מדבריו על הרצון של בני נוער להיות מיוחדים? [הסקת מסקנות]

7. השוו בין היחס של עדי לאופנה החוזרת בתחילת הכתבה לבין יחסה בסוף. מה ההבדל? [השוואה]

חלק ג׳ – טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳)

תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה (מהטקסט או מהשטח).

8. האם לדעתכם כדאי לבתי ספר לארגן "יריד החלפות" פעם בשנה? נמקו והסתמכו על פרט אחד מהכתבה. [הבעת עמדה]

העמדה שלי	
הנימוק	
הוכחה / דוגמה	

9. ראיינו בן או בת משפחה מבוגרים: מה לבשו בגיל 13? כתבו כתבה קצרה (6–8 שורות) עם ציטוט אחד שלהם. [משימת כתיבה]

כרטיס יציאה

דבר אחד חדש שלמדתי מהטקסט: _____

שאלה שעדיין יש לי: _____

איך הרגשתי בעבודה על הטקסט? 😀 🙂 😐 ☹️